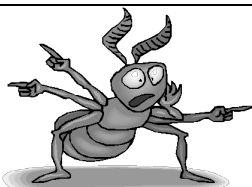

Informatiebrochure kriebelteam voor de ouders

**De brochure is
steeds op de website van de school te vinden.**

Inhoudstabel

1. Hoe krijgt een kind luizen?	3
2. Hoe spoor je luizen op?	3
2.1. Het hoofd bekijken	3
2.2. Droogkammen met een luizenkam	4
2.3. Nat - kam - test	4
3. Hoe luizen en neten verwijderen	4
3.1. Stap 1: De Nat - kam - methode	4
3.2. Stap 2: De hoofdhuid luizenvrij maken	6
A. Lotions	6
B. Sprays	6
C. Shampoos	7
D. Balsems	7
3.2. Stap 2: Andere leden van het gezin nakijken	7
3.3. Stap 3: De omgeving luizenvrij maken	8
3.4. Stap 4: Het kriebelteam verwittigen	8
3.5. Stap 5: Blijven kammen gedurende 14 dagen	9
3.6. Stap 6: De behandeling herhalen na 7 dagen	9
4. Tips om een besmetting te voorkomen	10
5. Taak van het kriebelteam	10
5.1. Doel	10
5.2. Wanneer komt het kriebelteam langs op school	11
5.3. Hoe gaat het kriebelteam te werk	11
5.4. Wie maakt deel uit van het kriebelteam	11
5.5. Wat kan je als ouder doen als het kriebelteam op school komt	12
6. Taak van de ouders	12

1. Hoe krijgt een kind luizen?

Wie?

- Luizen komen vooral voor bij kinderen tussen 3 en 12 jaar, maar ook jongere kinderen en volwassenen kunnen luizen hebben.
- Ze komen vaker voor bij meisjes dan bij jongens, waarschijnlijk door het langer haar bij de meisjes en de manier van spelen (veel inniger).
- Een besmetting met luizen heeft niets te maken met persoonlijke hygiëne. Proper of vuil, arm of rijk, iedereen maakt kans op besmetting.

Hoe?

- De overdracht gebeurt in de eerste plaats door langdurig contact van hoofd tot hoofd waardoor de luizen van het ene hoofd naar het andere kruipen. Luizen kunnen enkel kruipen of lopen, dus niet vliegen of springen!
- Besmette voorwerpen zoals mutsen, sjaals, jassen, kammen, kleren, lakens, knuffels, haarbanden, zetels,... kunnen ook oorzaak zijn van een besmetting of herbesmetting, maar in mindere mate.
- Ook in het zwembad of het bad kan men luisjes oplopen.
- Luizen kunnen namelijk enkele minuten drijven op het water en zo op een ander hoofd terechtkomen.

2. Hoe spoor je luizen op?

2.1 Het hoofd bekijken

Met de vingers worden de haren van elkaar gescheiden en systematisch doorzocht op de aanwezigheid van luizen.

Met die methode zijn luizen heel moeilijk op te sporen omdat:

- de meeste kinderen slechts een beperkt aantal luizen hebben (1 à 10)
- de donkere luizen weinig opvallen in donker haar
- luizen heel snel weglopen bij elke bedreiging (ze zijn lichtschuw)

Op deze manier zullen dus heel wat luizen onopgemerkt blijven.

2.2 Droogkammen met een luizenkam

Met een luizenkam kun je de haren systematisch kammen, van de haarwortel tot de haarpunt. Luizen worden door de kam uit het haar geplukt. Met die methode vind je vier keer meer luizen dan als je gewoon het hoofd bekijkt.

Deze methode wordt door het kriebelteam toegepast tijdens de controles in de school. Thuis pas je best de nat-kam-test toe. (zie uitleg bij punt 2.3)

Welke luizenkam gebruik je best? Er zijn heel wat soorten op de markt.

- In het algemeen zijn luizenkammen met metalen tanden beter dan met plasticen tanden, omdat metalen tanden niet kunnen plooien of breken bij het kammen.
- Vermijd een luizenkam met lange tanden, omdat de tanden uit elkaar gaan bij het kammen.
- Een plastic handvat (zoals bij een borstel) is handig.
- De betere metalen luizenkammen hebben twee rijen tanden.

2.3 Nat-kam-test

Bij de nat-kam-test wordt naast een luizenkam ook nog eens gebruik gemaakt van water en conditioner. Dit is dan ook de beste methode om luizen op te sporen.

Op school is deze methode niet haalbaar. Daarom vraagt het kriebelteam om:

- Je kind regelmatig te controleren met de nat-kam-test.
- Het inbouwen van een vaste gewoonte is daartoe ideaal, bijvoorbeeld na een bad- of douchebeurt.

Voor meer info over het HOE, zie 3.1 Nat-kam-methode.

Een goed uitgevoerde controle duurt gemakkelijk 10 tot 15 minuten.

Vind je luizen, volg dan nauwgezet alle volgende stappen.

3. Hoe luizen en neten verwijderen?

3.1 Stap 1: De Nat-kam-methode

Bij de nat-kam-methode wordt naast een luizenkam ook nog eens gebruik gemaakt van water en conditioner. Dit is dan ook de beste methode om luizen te behandelen.

Wat heb je nodig?

- gewone shampoo
- conditioner (ook nog crèmespoeling, crèmebad of balsem genoemd)
- gewone kam
- luizenkam
- wit keukenpapier
- tandenstokers
- handdoek
- water (handsproeier aan de rand van het bad is ideaal)

Wat te doen?

Het kind zit eerst voorovergebogen:

1. Was het haar met een gewone shampoo. Eventuele luizen sluiten zich af voor het water, waardoor ze straks sneller loskomen met de luizenkam.
2. Breng veel conditioner op het haar aan. Spoel dit niet uit.
Door de conditioner verliezen de luizen greep op de haren en glijdt de kam ook beter door het haar.
3. Kam de haren met een gewone kam van achter naar voor. Doe dit tot er geen knopen meer in het haar zitten.
4. Kam met een luizenkam van achter naar voor (dus van de nek naar het voorhoofd). Kam tegen de schedelhuid aan, want de luizen zitten het liefst dicht tegen de hoofdhuid. Start aan het ene oor en schuif na elke kambeweging een stukje op tot je bij het andere oor komt.
Bij lang haar is het echter moeilijk om in één kambeweging van achter naar voor te kammen. Dan verdeel je de haren best in twee delen door een horizontale scheidingslijn. Je kamt dan van achter tot in het midden, en je schuift zo op van het ene tot het andere oor. Daarna kam je van het midden naar voor, weerom opschuivend van het ene naar het andere oor.
5. Veeg de kam na elke kambeweging af aan het keukenpapier en controleer op luizen. je ziet ze mooi zitten tussen de conditioner, tegen de witte achtergrond van het keukenpapier. Reinig de kam met een tandenstoker.

Het kind gaat nu rechttop zitten.

6. Spoel de conditioner uit het haar. Laat het haar zeer nat.
7. Kam met een gewone kam van voor naar achter;
8. Kam met een luizenkam van voor naar achter (dus van het voorhoofd tot aan de nek). Kam tegen de schedelhuid aan. Start bij het ene oor en schuif na elke kambeweging een stukje op tot je bij het andere oor komt. Voor lang haar werk je weer in twee stappen (zie hierboven).
9. Veeg de kam na elke kambeweging af aan het keukenpapier en controleer op luizen.

Een goed uitgevoerde controle duurt gemakkelijk 10 tot 15 minuten.
Vind je luizen, volg dan nauwgezet alle volgende stappen.

3.2 Stap 2: De hoofdhuid luizenvrij maken

Gebruik een product om de luizen en neten te doden. Er bestaan verschillende behandelingsproducten.

Elk product heeft voor- en nadelen.

A. Lotions:

(bijvoorbeeld Prioderm of **Radikal**. Radikal is heel goed, zeker aan te bevelen!)

- Gemakkelijk aan te brengen: op droog haar tot het haar volledig nat is.
- Doden alle luizen na 12 uur inwerken: best voor bedtijd op het haar aanbrengen, daarna omwikkelen met een handdoek en zo gaan slapen
- Doden ook de larven in de neten na 12 uur inwerktijd.
- Ze moeten 12 uur op het haar aanwezig blijven alvorens het haar af te spoelen. (eventueel de volgende morgen bij het opstaan)
- Ze hebben wel een sterke geur.
- Ze zijn ontvlambaar. Niet gebruiken in de buurt van een haardroger, krultang, sigaret of gasboiler.

B. Sprays: (bijvoorbeeld Para-plus, Champoux)

- Gemakkelijk aan te brengen: het haar van de wortel tot het uiteinde bespuiten met de spray.
- Kortere inwerktijd dan de lotions (minimum 30 minuten).
- Doden altijd de luizen.
- Doden niet altijd de larven in de neten. Ze zijn dus minder doeltreffend dan de lotions.
- Zijn ontvlambaar, net als de lotions.

C. Shampoos:

- Gemakkelijk aan te brengen: op nat haar.
- Nadeel is dat de inwerktijd voor kinderen moeilijk vol te houden is. De shampoo moet 5 tot 15 minuten inwerken en prikt in de ogen.
- Doden niet altijd de luizen als je een kortere inwerktijd toepast dan op de bijsluiter vermeld staat.
- Doden niet altijd de larven in de neten. (wegens de verdunning door het water en de kortere contacttijd)
Ze zijn dus minder doeltreffend dan de lotions.

D. Balsems: (bijvoorbeeld Nix) zijn crèmes op basis van Permethrine.

- Gemakkelijk aan te brengen: op handdoekdroog haar.
- Doden niet altijd de larven in de neten (want de cocon laat slechts via kleine gaatjes water door). Ze zijn dus minder doeltreffend dan de lotions.

Tips:

1. De lotions vragen een inwerktijd van 12 uur. Alleen als je de inwerktijd respecteert, gaan luizen dood.
2. Als je kind geen luizen of neten heeft, gebruik dan zeker geen producten preventief. Die hebben dan geen effect meer wanneer ze wel echt nodig zijn.
3. Voor zwangere vrouwen, kinderen onder de 6 maanden, kinderen met een allergie voor bepaalde insecticiden en astmapatiënten: gebruik nooit luizendodende producten maar:
  - Pas de nat-kam-methode toe om de 3 tot 4 dagen en dit gedurende 14 dagen (dus minstens 4 beurten).
  - De efficiëntie van deze methode ligt een stuk lager dan bij het gebruik van een luizendodend product, omdat je moet proberen om de jonge luisjes mee te kammen nog voor ze nieuwe eitjes (neten) kunnen leggen.

3.2 Stap 2: Andere leden van het gezin nakijken.

- Contoleer alle leden van het gezin onmiddellijk. Het is belangrijk dit op hetzelfde ogenblik te doen. Vergeet ook uzelf niet.
- Behandel alle besmette leden van het gezin op hetzelfde moment. Als broer of zus met luizen niet behandeld wordt, zal het kind opnieuw besmet raken.

- Behandel enkel personen, waar je neten of luizen vaststelt. Een preventieve behandeling heeft geen zin en zorgt er zelfs voor dat luizen op termijn resistent worden voor die producten.

3.3 Stap 3: De omgeving luizenvrij maken.

Om de risico's op een herbesmetting te minimaliseren moet je volgende maatregelen nemen. Werk dit lijstje nauwkeurig af!

1. Bed: lakens, hoes en kussensloop: wassen op 60 °C.
2. Knuffels: wassen op 60 °C of 10 dagen in een afgesloten plasticzak of 24 uur in de diepvries.
3. Borstels en kammen: 2 minuten spoelen in heet water van minimum 60 °C of 24 uur in de diepvries.
4. Haaraccessoires: speldjes, haarelastiekjes van de afgelopen 10 dagen, haarbanden,... wassen op 60 °C of 10 dagen in een afgesloten zak opbergen of 24 uur in de diepvries.
5. Handdoeken en badmantels: wassen op 60 °C.
6. Jasjes en pulls met hoge kragen: wassen op 60 °C of 10 dagen in een afgesloten plasticzak opbergen of 24 uur in de diepvries.
7. Mutsen en sjaals: wassen op 60 °C of 10 dagen in een afgesloten plasticzak opbergen of 24 uur in de diepvries steken.
8. Autostoel en/of stoffen zetels: met haardroger enkele minuten verwarmen of bespuiten met een insecticide uit de apotheek (bv. Paraspray)
Stofzuigen kan ook, maar dan moet je de stofzak nadien wegwerpen.
9. Verkleedkledij: 10 dagen in een afgesloten plasticzak of 14 dagen in een niet-bewoonde ruimte zetten. Wassen op 60 °C kan ook of 24 uur in de diepvries.

3.4 Stap 4: Het kriebelteam verwittigen.

Iedereen heeft een taak in het beheersen van de luizenproblematiek. Als ouder moet je je taak goed kennen:

1. Je moet het kriebelteam onmiddellijk verwittigen bij opgemerkte luizen of neten. Dit kan best via de klasleerkracht of directeur.
2. Verwittig ook vriendjes, burens, de buitenschoolse opvang, de sportclub,... dat je kind luizen heeft. Zo kunnen de andere ouders tijdig geïnformeerd worden en vermijd je dat je kind opnieuw besmet wordt. Zwijgen heeft geen enkele zin, integendeel, je maakt het

probleem nog groter. Je bewijst andere ouders een dienst door luizen te melden!

3.5. Stap 5: Blijven kammen gedurende 14 dagen.

- Controleer de haren na de eerste behandeling gedurende 14 dagen door om de 3 dagen de haren te kammen met een luizenkam. De nat-kam-test is beter dan het droogkammen, maar dit vraagt heel wat tijd en energie.
- Het ideaal schema staat op de volgende bladzijde.
- Na een geslaagde behandeling kunnen nog heel wat dode of lege neten achterblijven. Dode neten bevinden zich op meer dan 1 cm van de hoofdhuid. Je kan ze verwijderen met de nagels of uitknippen. Er bestaan ook shampoos of balsems om de lijm die de neten vasthoudt aan het haar los te weken om ze daarna te verwijderen met een luizen- of netenkam.
- Wees alert voor "nieuwe" neten. Zij zitten dicht tegen de hoofdhuid. (minder dan 1 cm) en wijzen op een nieuwe besmetting. Start in dit geval onmiddellijk een tweede behandeling.
- Het kriebelteam raadt aan om de haren niet met azijnwater te kammen. Azijn vermindert immers de werking van luizenshampoos en lotions.

3.6 Stap 6: De behandeling herhalen na 7 dagen.

- Herhaal de behandeling na 7 dagen: de meeste luizenshampoos doden enkel de luizen, maar niet de neten. Ook de behandeling met een lotion wordt het best herhaald na 7 dagen, zelfs al zie je niets tijdens het kammen met een luizenkam. Jonge luisjes zijn immers soms moeilijk te zien. Respecteer ook nu de inwerktijd: voor shampoos is dit meestal 15 minuten, voor een spray 30 minuten en voor een lotion 12 uur.
- Experimenteer niet met verschillende anti-luizenproducten.
Behandel een tweede keer met hetzelfde product.
  1. Zorg ook weer voor een controle bij alle leden van het gezin op hetzelfde moment. Vergeet jezelf ook niet.
  2. Ontsmet bij een herbesmetting opnieuw de omgeving, zoals hiervoor beschreven.
  3. Als er nu nog luizen terugkeren, ga dan te rade bij je apotheker. Misschien werd de behandeling niet juist uitgevoerd? Gebeurde dit echter wel correct, dan is het eventueel aan te raden van product te veranderen.

Ideaal schema van de volledige behandeling:

Dag 0: luizen/neten gevonden, dus behandeling dezelfde dag
Dag 4 of 5: nat-kam-methode
Dag 7: tweede behandeling met hetzelfde product als dag 0
Dag 9 of 10: nat-kam-methode
Dag 14: nat-kam-methode, indien nog luisjes, dan ander product gebruiken.

4. Tips om een besmetting te voorkomen

- Informatiebrochure van het kriebelteam goed lezen en opvolgen.
- Spreek met je kind over de luizenproblematiek.
Leer hen attent te zijn voor jeuk in de haren (achter de oren en in de nek)
Maar weet dat slechts 1 kind op 5 last heeft van jeuk bij luizen, controleer dus regelmatig met de nat-kam-test.
- Voor kinderen met lange haren: maak een staartje of een vlecht.
Loshangende haren kunnen immers veel gemakkelijker contact hebben met haar van de vriendjes (die mogelijk besmet zijn). En ook loshangende haren zorgen vlugger voor besmetting van de vriendjes.
- Bij een besmetting geldt als belangrijkste voorzorgsmaatregel: controleer alle gezinsleden en zorg ervoor dat iedereen met luizen tegelijk behandeld wordt. Als slechts 1 kind behandeld wordt, terwijl nog een broer of zus luizen heeft, zal het kind in een mum van tijd opnieuw positief zijn. Vergeet ook uzelf niet.

5. Taak van het kriebelteam

5.1 Doel

Het kriebelteam probeert op een kindvriendelijke en vooral discrete manier luizen op te sporen in de haren van de kinderen van het eerste tot en met het zesde leerjaar. Daarbij houdt het kriebelteam één doel voor ogen, de school luizenvrij te houden.

5.2 Wanneer komt het kriebelteam langs op school?

Het kriebelteam komt na elke schoolvakantie langs. Daarnaast komt het kriebelteam ook op bezoek bij een tussentijdse melding van besmetting. Dan wordt alleen de klas van dit kind (of deze kinderen) nagekeken. Afwezige kinderen worden bij hun terugkeer naar de klas gecontroleerd.

5.3 Hoe gaat het kriebelteam te werk?

Bij het begin van de controle herhaalt de kriebelouder nog eens het belangrijkste:

- Luisjes zijn niet vies, iedereen kan luisjes krijgen
- Als je luisjes hebt, moet je goed de behandeling volgen

De kriebelouder kamt de haren met een luizenkam. Daarover wordt steeds een gaasje aangebracht.

Na de controle van een kind wordt het gaasje weggegooid. Handen en luizenkam worden telkens schoongemaakt met ontsmettingsmiddel.

Deze controle gebeurt buiten de klas, voor elk kind afzonderlijk.

Na de controle krijgen alle kinderen een brief of een sticker mee met de bevindingen van het kriebelteam (niets, luizen, neten vastgesteld bij jouw kind, en wat je eraan kan doen). Dit steeds in een gesloten omslag uit respect voor elk kind.

5.4 Wie maakt deel uit van het kriebelteam?

Het kriebelteam bestaat uit ouders en personeel. De kriebelouders hebben een voorbereidende vergadering bijgewoond en kregen uitleg over het opsporen van luizen.

Het kriebelteam is gebonden aan de wet van de privacy en zal bijgevolg alle gegevens van je kind(eren) met de nodige discretie behandelen.

5.5 Wat kan je als ouder doen als het kriebelteam op school komt?

- Verwittig zelf je kind over de komst van het kriebelteam. Ook de leerkracht zal dit doen.
- Maak die dag geen kunstwerkjes van de haren. Gebruik die dag ook geen gel.
- Bij meisjes met langer haar geef je best een gewone kam van thuis mee om het haar vooraf te kunnen doorborstelen. Leer je kind om deze kam aan niemand door te geven.

6. Taak van de ouders

- Indien je luizen vaststelt, waarschuw dan onmiddellijk de school.
(leerkracht of directeur)
Het kriebelteam treedt dan in actie om de klasgenoten van jouw kind op luizen te onderzoeken.
- Behandel jouw kind vooraleer het naar school te sturen met luizendodende producten. De nat-kam-methode is hier niet meer voldoende!
De beste producten vragen een inwerktijd van 12 uur.
- Indien het kriebelteam luizen bij je kind vaststelt en je een brief meekrijgt met je kind, behandel dan je kind onmiddellijk, vooraleer het terug naar school te sturen. Herhaal deze behandeling 7 dagen later.
- Verder geeft het kriebelteam als raad om het haar van je kind wekelijks met een luizenkam te doorkammen. De nat-kam-test is de beste manier om luizen op te sporen.

Hartelijk dank voor je medewerking!
We gaan samen voor een luizenvrije school!